

Natuur.oriolus

Zeldzame vogels
2004

Nestplaatskeuze
Huiszwaluwen

Dunbekmeeuwen
in het Zwin

ORNITHOLOGIE IN VLAANDEREN

Bijzondere vogelwaarnemingen Zomer 2005

Bird News Flanders, Summer 2005
Nouvelles ornithologiques de Flandre: été 2005

DIRK SYMENS, STIJN BAETEN, GERALD DRIESSENS, WOUTER FAVEYTS, HANS NIETVELT, CARLO VANDERYDT EN WIM VERAGHTE

Abstract / Résumé: www.natuurpunt.be/oriolus

Weersomstandigheden

Ondanks het feit dat de 1ste nacht van **juni** koud was (4 à 5 °C) kregen we toch een zomerse start met op 3 juni zelfs een dagmaximum van 28 °C. Nadien hadden we te maken met "de schapescheederskou" met tot 14 juni nog amper maxima van 17-18 °C en werd het 's nachts vaak erg koud: soms slechts 2 à 4 °C met lokaal zelfs een graadje grondvorst. Vanaf 14 juni tot het einde van de maand werd het zomers warm met maxima tot ruim 25 à 30 °C en veel erg zachte nachten (warmer dan 15 °C). De zomerwarmte van 3 juni werd verdreven door regen- en onweersbuien in het westen van Vlaanderen. Later viel er tot en met 28 juni slechts sporadisch neerslag. De laatste twee dagen van de maand verzopen echter in het water: zware onweersbuien brachten overvloedige neerslag met tijdens de nacht van 29 op 30 juni zelfs zeer zware onweders in een groot deel van het land. Er was meer zonneschijn dan normaal dankzij de zomerse tweede helft van de maand. De wind kwam de eerste twee weken vooral uit NW tot NO, daarna meestal uit ZW.

De eerste decade van **juli** was de dagtemperatuur 20 à 22 °C met 's nachts minima rond 10 à 14 °C. Van 9 tot 18 juli bereikten we maxima tot 28-29°C met lokaal op 15 juli zelfs 30°C. Daarna volgende enkele koelere dagen waarbij we soms moeilijk 20°C wisten te halen. Tegen 27 juli werd het broeierig warm (tot 32°C!), maar heel onstabiel met regen- en onweersbuien. De laatste dagen van de maand kwam dan weer koelere lucht binnen. In de nacht van 3 op 4 juli en op de 4de juli werd het westen van het land getroffen door een waterramp met hoeveelheden lokaal tot boven de 100 mm. Verder viel er tot en met 9 juli regelmatig regen al dan niet met onweer. Tot en met 18 juli was er een drogere periode, maar daarna waren de dagelijkse regen- en onweersbuien er terug met opnieuw lokaal grote hoeveelheden water tijdens die buien. Sommige onweders gingen gepaard met hagel. De zon deed vooral tijdens de tweede decade van de maand haar best en de overwegende windrichtingen waren NO, ZO en ZW.

Augustus was een ondermaatse zomermaand. Slechts 5 à 6 zomerse dagen. Tot en met 15 augustus noteerden we amper 20°C; op sommige dagen zelfs slechts 15°C. De eerste week was het 's nachts soms erg fris met minima tussen 7 en 9°C. Van 16 tot 18 augustus konden we

even op adem komen met een klein zomers intermezzo. Daarna was het tot en met 26 augustus opnieuw antizomers met amper 16 tot 17°C! Van 27 tot 31 augustus keerde de zomer terug met als climax de 31ste: een tropische dag. Er viel tot en met de 15de regelmatig, om niet te zeggen dagelijks, wel wat neerslag. Daarna volgden een paar droge dagen die op de 19 en 20 augustus opnieuw afgesloten werden met een waterballet en wolkbreuken. Vooral het westen, het centrum en het Meetjesland kregen veel regen te verduren, tot lokaal 80 mm. Daarna volgde opnieuw een regenachtige periode, doch bleef het de laatste vier dagen van de maand droog en vrijwel helder. De zon deed vooral tijdens de laatste dagen van de maand haar best om het tekort nog wat op te halen, maar niettemin geraakten we toch niet aan het normale aantal uren zonneschijn. De wind kwam vaak uit "koele" richtingen NW, NO en W.

De eerste decade van **september** was zeer zomers: maxima tot vaak bijna 30°C en ook 's nachts was het zacht waarbij minima rond 14-15°C geen uitzondering waren. Vanaf de 12de draaide de wind naar noordelijke richtingen en koelde het af. Toch haalden we nog 20°C op meerdere zonnige dagen, maar de minima schoven af en toe al flink uit. Tijdens de nazomerse periode die tot 24 september aanhield, werd het 's nachts soms erg fris met in de Kempen reeds de eerste grondvorst. Overdag was het mooi en warm tot ruim 20°C. Vanaf de 24ste volgden koelere dagen, maar er waren toch ook nog enkele betere dagen. Tijdens de 1ste decade viel er lokaal wel eens een bui. Op 9 september waren er vooral in het Antwerpse een aantal forse onweersbuien die zich op de 10de en de 11de grootschalig uitspreiden over het ganse land, met uitzondering van het NW, met neerslagpieken tot wel 100 mm. Daarna werd het droog, maar de laatste week van de maand waren de buien er terug, doch ditmaal met normale regenhoeveelheden. September was een vrij zonnige maand dankzij de zomerse eerste decade en nog flink wat zonnige dagen later verspreid over de maand. De wind waaide vooral uit ZW- of NO-richting.

Opgesteld door Werkgroep Weerkunde, info: www.weerkunde.be (Geert Naessens).

Gerald Driessens die verantwoordelijk is voor de portaalsite van Natuurpunt verwerkt de gegevens van de seizoenoverzichten. Dit behelst verwerking van niet-digitale gegevens (*), Word-gegevens en de convertering van *Excell*- of andere databankgegevens naar de portaalsite.

(*): Er wordt aangestuurd op een systeem van centralisatie: de gegevens worden door de waarnemers best verstuurd naar een lokaal coördinator die de gegevens van zijn regio verwerkt. Deze lijsten dienen later te worden geconverteerd naar de portaalsite. Overige digitale gegevens (waarvoor bv. geen lokale coördinator bestaat) worden opgestuurd zodat ze apart ingevoerd kunnen worden.

Wie zijn plaatselijke coördinator niet kent, kan navraag doen via het communicatie-adres vogels@natuurpunt.be. In de nabije toekomst wordt ernaar gestreefd dat we vooral gegevens moeten putten uit de portaalsite die nu online is en waar waarnemers hun gegevens thans rechtstreeks kunnen invoeren. De link hiernaar is

<http://www.vlaamsevegelwerkgroep.be>. Loginnamen en paswoorden worden toegekend door de lokale coördinatoren. Hun gegevens staan vermeld op de Natuurpunt website.

De teksten van de seizoenoverzichten worden geschreven door:

Wim Veraghtert: zwanen, ganzen en eenden

Wouter Faveyts: roofvogels

Carlo Vanderydt: steltlopers

Hans Nietvelt: 1ste deel zangvogels

Stijn Baeten: 2de deel zangvogels

Dirk Symens: overige

De coördinatie is in handen van Dirk Symens.

Om alles vlot te laten verlopen dienen de volgende **deadlines** te worden gerespecteerd **voor het opsturen van de gegevens**:

10 september 2006: gegevens van winter 2005/2006

10 december 2006: gegevens van voorjaar 2006

10 maart 2007: gegevens van zomer 2006
10 juni 2007: gegevens van najaar 2006 enz...

Naar wie worden de gegevens en foto's verstuurd ?

Gelieve de niet-digitale gegevens (= per post) en tijdschriften evenals niet-digitale foto's en dia's te sturen naar Dirk Symens, Kampweg 52 bus 6, 2990 Wuustwezel en digitale foto's te bezorgen aan symens.dirk@pandora.be.

Gelieve foto's of dia's minimaal te voorzien van datum, naam van fotograaf, soortnaam en plaatsaanduiding. Er is een vergoeding van 20 Euro per gepubliceerde foto. Digitale foto's moeten minstens 300 dpi bevatten.

Gelieve de niet gecentraliseerde gegevens (zie boven (*)), met vermelding SEIZOENOVERZICHT, voortaan te bezorgen aan Gerald Driessens op het emailadres gerald.driessens@natuurpunt.be met steeds een cc aan symens.dirk@pandora.be

Waarnemingen

Het volgende overzicht bevat de meest interessante ornithologische zomerwaarnemingen in Vlaanderen (zeldzame soorten, uitzonderlijke waarnemingsdata en uitzonderlijke aantallen) van de zomer 2005. Waarnemingen die aan homologatie onderworpen zijn dienen nog te worden onderzocht door het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité; deze zijn met 'BAHC' aangeduid. Dit periodiek overzicht is een Natuurpunt-project in samenwerking met de Natuurpunt-Vogellijn (0900/00 194) en wordt samengesteld op basis van ingezonden meldingen van individuele waarnemers en van gegevens uit regionale tijdschriften en websites.

Alle waarnemers die de moeite namen gegevens in te zenden worden hartelijk bedankt.

Eveneens een woordje van dank aan Walter Belis voor het schrijven van de 'résumé' en aan Geert Naessens voor het verwerken van de weergegevens..

DUIKERS en FUTEN

Te Duffel/Rumst overzomerde een **Roodhalsfuut** *Podiceps griseigena* die het gezelschap kreeg van een 2de ex. van 10 jul t/m 6 aug (D. Colin, J. Tafforeau, K. De Rouck en K. en B. De Keersmaecker). Elders werd de soort in augustus genoteerd van 26 aug tot in sep te Zingem-Weiput 1 juv.

(D. De Groote, N. Geiregat, D. Van De Populiere en M. Espeel) en van 27 aug tot in sep te Zeebrugge-Voorhaven 1 juv. (J. Elst, C. Van Asselberghs en W. Opdecamp). Op 11 jul pleisterden niet minder dan 136 **Geoorde Futen** *Podiceps nigricollis* op de plas van de Hooge Maey te Antwerpen-Oorderen (H. Voet).

REIGERS, OOIEVAARS en LEPELAARS

Naast meerdere broedgevallen in 2005 werden o.a. de volgende waarnemingen verricht van **Woudaapjes** *Ixobrychus minutus*: van 22 mei t/m 31 jul te Heverlee 1 ♂ (W. Gousse, J. Grootjans, B. Saveyn, J. Wellekens, B. Creemers e.a.), op 10 jun te Geel 1 ♂ (*Meander* 2005, 4), op 20 en 21 jun te Zoutleeuw-Het Vinne 1 ♀ (F. Verdonck, J. Rutten, E. Collaerts, J. Cuppens en R. Guelinckx) en op 15 jul te Willebroek-Broek Denayer 1 ♂ (A. Willemsen).

Te Knokke-Zwinbosjes bestond de broedkolonie **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* uit 12 broedkoppels (G. Burggraeve) waardoor er traditiegetrouw heel wat waarnemingen waren aan de Oostkust. Buiten de Oostkust waren er waarnemingen te Welden 1 ex. naar N. (D. De Groote en N. Geiregat), te Eine op 8 jun 1 ex. naar Z. (D. De Groote en N. Geiregat), te Heurne op 13 jul (D. De Groote, B. Heirweg en N. Geiregat), te Oudenaarde op 30 jul (N. Geiregat), te Heestert op 18 jun 1 ex. over

Ralreiger *Ardeola ralloides*. 25 jun 2005, Kruike (A)
(Foto: Yves Baptiste)

(C. Wintein), te Gent-Bourgoyen op 5 jun en 27 jul (G. Spanoghe), te Lokeren-Molsbroek op 5 jun (J. Everaert), te Muizen-Planckendaal van 2 t/m 4 jun 1 ad. (J. Niesz en A. Willemsen) en te Muizen-centrum op 4 jul 1 ex. over (K. Lossy). Op 25 jun pleisterde een **Ralreiger** *Ardeola ralloides* (BAHC) in de Kruikekse Polder te Kruike (H. en R. Felix, J. Colman, Y. Baptiste en N. Geiregat).

Koereigers *Bubulcus ibis* werden genoteerd op 9 jul te Knokke 1 ex. over (H. Matheve), op 11 en 12 aug te Wintam-Noordelijk Eiland 1 ad. (K. en B. De Keersmaecker, R. de Smet, P. Hofman en W. Andries), op 13 aug te Zele 1 geringde ad. (vermoedelijk ontsnapt) (J. Everaert), op 21 aug te

Assenede (W. De Smet), van 25 t/m 29 aug, op 30 aug en van 31 aug tot in sep te Lissewege resp. 1, 3 en 4 ex. op de slaapplaats van Kleine Zilverreigers (P. D'Hoore, S. Noteboom, G. Vergauwen, F. De Scheemaeker, K. Hessel e.a.), van 25 t/m 27 aug te Harelbeke-De Gavers en Steenbrugge 7 ex. (J. Staelens, Y. Baptiste en M. Demeulemeester), op 27 aug te Woumen-Spaarbekken 3 ex. (K. Devos) en op 30 aug te Meetkerke 3 ex. (N. Endriatis). Te Knokke-Zwinbosjes werden dit broedseizoen 21 broedkoppels van de **Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* genoteerd (G. Burggraave en H. Borglevens). Dankzij deze broedkolonie en een groot aantal overzomeraars was de soort een algemene verschijning tijdens de periode juni-augustus aan de Oostkust met aldaar de volgende maxima tijdens slaapplaatstellingen in juli en augustus: 103 ex. te Lissewege op 30 aug (G. Vergauwen, F. De Scheemaeker, W. Jans en J. Debuck) en 43 ex. te Knokke-Zwin op 21 aug (C. Martens, K. Delva en W. Jans). Te Zeebrugge-Achterhaven pleisterden max. 16 ex. op 26 aug (J. De Tavernier, P. Maertens en G. Orbie). Ook aan de Westkust waren er heel wat waarnemingen met name te Nieuwpoort-IJzermonding waar max. 10 ex. pleisterden op 25 jul en 3 en 17 aug (T. Moens, W. Wackenier, B. Beyen en K. Devos).

Aan de Beneden-Schelde was de soort tijdens de zomermaanden een geregelde verschijning te Kieldrecht, Verrebroek, Doel, Kallo, Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk en Antwerpen-De Kuifeend met steeds 1 à 2 ex. (B. Deduytsche, J. Bafort, J. Colman, N. De Wilde, W. Verschueren e.a.). Daarnaast waren er de volgende binnenlandwaarnemingen (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Roksem (5), Merkem (4), Woumen (7), Werken, Stuivekenskerke, Noordschote (2), Stavele, Eine, Oudenaarde, Avelgem, Wortegem/Waregem, Nieuwenrode, Harelbeke, Gent (3), Doornzele, Lokeren (2), Lede, Kalmthout, Schelle, Lier, Mechelen, Willebroek, Wintam, Bornem-Weert (2), Hasselt, Zonhoven (2) en Geistingen.

In juni-juli werden **Grote Zilverreigers** *Egretta alba* genoteerd te Zeebrugge-Achterhaven op 12 jul (K. Hessel), te Meetkerke op 24 jul (J. Vansteenkiste), te Merkem-Rhillebroeken op 30 jul (K. Devos), te Stuivekenskerke op 31 jul (F. Witthouck, G. Orbie en K. Devos), te Verrebroek-Verrebroekse Plassen van 1 jun t/m 17 jul (J. Devos, P. Symens, J. Van Impe, H. Voet, B. Deduytsche e.a.) met aldaar 2 ex. op 23 jun (J. Van Impe), te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk op 7 en 9 jul (W. Verschueren

en N. De Wilde), te Ekeren-Bospolder op 28 jul (B. Vogels), te Wintam-Noordelijk Eiland van 27 t/m 30 jul (K. De Smet, K. De Rouck, J. Reyniers, B. Verstraeten en R. de Smet), te Zonhoven-Wijvenheide van 12 jun t/m 31 aug geregeld 1 ex. (M. Lodewijckx, J. Wellekens en G. Beckers) met aldaar 4 ex. op 15 jun (E. Schorpion), te Zonhoven-Platwijers op 15 jul (I. Vanvoorden) en te Heusden-Zolder op 1 jun (J. Lemmens). Vroege **Purperreigers** *Ardea purpurea* werden waargenomen op 5 jul te Brecht-Groot Schietveld 4 ex. naar Z.ZO. (P. Symens), op 6 jul te Lokeren-Molsbroek (P. Neirinck) en op 17 jul te Verrebroek-Verrebroekse Plassen (med. Vogellijn). Midden juni werden **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* waargenomen te Genk-Bokrijk op 12 jun (P. Gabriëls), te Genk-De Maten op 14 jun (P. Peeters) en te Kalken op 19 jun (P. Claus). In de periode midden juni-begin juli werden buiten de broedgebieden **Ooievaars** *Ciconia ciconia* genoteerd op 14 jun en 26 jun te Herdersem (J. Van Den Berghe en W. De Munter), op 19 jun te Leefdaal (F. Fluylt) en te Lommel (H. Lehaen en C. Quanten), op 22 jun te Putte (J. Tafforeau), op 25 jun te Hasselt 2 ex. (C. Vanderydt), op 26 jun te Relegem-Asse 2 ex. (M. Janssens), te Zonhoven 8 ex. overvliegend (S. Geerts en H. Schelfaut) en 9 ex. pleisterend (G. Beckers en J. Wellekens) en te Hasselt 8 ex. overvliegend (A. Bogaerts), op 27 jun te Denderleeuw (D. Van Schandevijl), op 27 jun en 2 jul te Zandhoven-Viersel resp. 2 (K. Pletinck) en 1 ex. (F. Devos), op 29 jun te Onkerzele (R. Ronsijn), op 1 en 9 jul te Oud-Heverlee (J. Rutten en M. Hens), op 5 jul te Bakel (J. Kenens) en te Niel (B. en K. De Keersmaecker), op 6 jul te Mol (A. Nuyens) en op 9 jul te Kalmthout 1 ex. naar N. (J. Jacobs) en te Neerijse (N. Boone).

Een **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* (BAHC) pleisterde te Zeebrugge-Achterhaven op 19 jun (S. Neyt en R. Van De Kerckhove) en geregeld van 10 t/m 28 jul (L. Raty, K. Van Asten, P. D'Hoore, G. Spanoghe, M. Demeulemeester e.a.); dezelfde vogel pleisterde in de Uitkerkse Polders op 12 jul (N. Annoye) en van 21 t/m 25 jul (M. Peeters). Van de **Lepelaar** *Platalea leucorodia* waren er 11 broedkoppels met 19 uitgevlogen jongen in de Verrebroekse Plassen te Verrebroek (G. Spanoghe, B. Deduytsche e.a.) en 1 broedkoppel in de Zwinbosjes te Knokke (G. Orbie). In de periode juni-augustus werd de soort op meerdere plaatsen aan de Belgische kust genoteerd, met max. 17 ex. te Knokke-Zwin op 16 jul (R. Deman). Aan de Beneden-Schelde was de soort in juli-augustus opvallend aanwezig

te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk met max. 32 ex. op 21 aug (J. Devos en W. Verschueren) en te Hoboken-Hobokense Polder met max. 29 ex. op 21 jul (K. De Keersmaecker, S. De Saeger, R. Thijs, L. Smets en A. Van Langenhove). Behalve aan de Beneden-Schelde waren er ook nog de volgende binnenlandwaarnemingen (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Merkem (4), Woumen, Noordschote, Stuivekenskerke (14), Merelbeke (4), Assebroek (16), Wachtebeke, Lokeren (3), Kruikebeke, Antwerpen (2), Ekeren, Brecht, Mechelen, Wintam (3) en Kapelle-op-den-Bos.

ZWANEN en EENDEN

Een hoog aantal **Knobbelzwanen** *Cygnus olor* werd geteld op 7 en 11 aug te Antwerpen-L.O.-Blokkeerdijk: 199 ex. (W. Verschueren).

Opmerkelijk vroege **Toendrarietganzen** *Anser fabalis rossicus* vlogen over Lier-Anderstad op 24 en 26 aug resp. 8 en 18 ex. (D. Colin).

Zomerwaarnemingen van **Kolgans** *Anser albifrons* werden verricht op 2 jun te Dudzele-Hoge Noen (F. De Scheemaeker), op 7 en 15 jun te Kalmthout-Grenspark 2 ex. (G. Vermeersch), op 6 aug te Testelt-Kuilen (L. Van Roelen) en op 22 aug te Blankenberge-Uitkerkse polder (W. Roelant).

Een ZW-trekkende **Rotgans** *Branta bernicla* werd op 27 jul opgemerkt te De Haan (W. Pauwels) en een pleisterend exemplaar vertoefde van 31 jul tot 3 aug te Heist-Baai (G. Spanoghe en S. Feys).

Een telling van 322 **Bergeenden** *Tadorna tadorna* op 5 jul te Doel-Deurganckdok is het vermelden waard (J. Van Impe).

Zomerse **Smienten** *Anas penelope* verbleven van 10 tot 23 jun te Beveren-Verrebroekse plassen 1 ♂ met aldaar 2 ♂♂ op 2 jul (J. Van Impe), op 30 jun te Merkem-Kanaal Ieper-IJzer 1 ♀ (L. Janssens), op 14 jul te Harelbeke-De Gavers 1 ♂ (W. Vansteelant), van 19 tot 22 jul te Antwerpen-L.O. Blokkeerdijk 1 ex. in ♀-kleed (W. Verschueren) en op 22 jul te Diepenbeek-De Maten 4 ex. (C. Vanderydt).

Op 10 jun pleisterden niet minder dan 610 **Krakeenden** *Anas strepera* te Zonhoven-Platwijers (M. Lodewijckx).

Waarnemingen van **Krooneend** *Netta rufina* werden verricht van 12 jun tot 3 jul te Antwerpen-L.O.-Blokkeerdijk 1 ♀, met 1 ♂ aldaar op 23 jul (W. Verschueren), van 31 jul tot in sep te Diepenbeek-De Maten 2 ♂♂ + 2 ♀♀ (C. Vanderydt, S. Vangompel, K. Sauwens, F. Baert en P. Peeters), van 10 tot 17 aug te Zingem-Weiput 1 ♀ (D. De Grootte, D. Van de Populiere en T.

Gheschiere), van 14 tot 31 aug te Stuivekenskerke 1 ♂ (D. De Groote, S. Vantiegheem, P. Adriaens, B. Heirweg e.a.), van 16 tot 20 aug te Aalter-Kraenepoel 1 ♂ + 1 ♀ (B. Deduytsche) met 3 ex. aldaar op 20-21 aug (J. Versigghele) en op 23 aug te Schoten-E10plas 1 ♂ (P. De Roo) met aldaar 1 ♀ op 28 aug (F. Collet).

Een maximumtelling van **Kuifeenden** *Aythya fuligula* gebeurde te Lier-Duffel-Netevallei op 5 aug 1.917 ex. (D. Colin). De enige **Witoogend** *Aythya nyroca* van deze periode werd waargenomen op 31 jul en 1 aug te Genk De Maten 1 juv. (C. Vanderydt en F. Baert).

Toppereenden *Aythya marila* zaten van 25 jul tot 7 aug te Nieuwpoort-Jachthaven 1 ♀ (T. Moens en T. Goossens) en op 10 aug te Genk-De Maten 1 ♀ (C. Vanderydt en K. Sauwens).

Onverwacht waren 4 **Brilduikers** *Bucephala clangula* die op 10 jul te Beveren-Verrebroek-Smientenplas vertoefden (D. Van den Heuvel).

Een erg laat **Nonnetje** *Mergus albellus* werd gezien op 18 jun te Brecht-Groot Schietveld: 1 ad. ♂ op het Huikven (D. Symens).

Een achtergebleven ♀ **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* verbleef op 3 jun te Neerijse-Doodse Bemde (J. Kiebooms) en op 12 jun te Neerijse- Grote Bron (B. Nef).

ROOFVOGELS

Heel de zomer werden regelmatig **Zwarte Vrouwen** *Milvus migrans* waargenomen in Klein Brabant, ten gevolge van een geslaagd broedgeval (J. Reyniers e.a.); zie ook *Natuur.oriolus* 72 (1).

Rode Vrouwen *Milvus milvus* lieten zich zien op 15 jun te Werchter 2 ex. (med. Vogellijn), op 17 jun te Bree 2 ex. (T. Schouteden), op 23 jul te Damme (F. De Scheemaeker, W. Jans en G. De Clercq), op 1 aug te Winksele 2 ex. (J. Vanden Eede) en op 18 aug te Tienen (M. Vandeput, E. Hoebrechts, M. Van Cuyck, J. Tuerlinckx en T. Theuwis).

Er werden weer de nodige waarnemingen gedaan van **Slangenarend** *Circaetus gallicus* (BAHC): vermoedelijk hetzelfde exemplaar werd op 3 jun gezien te Kalmthout (B. Goyens en G. Vermeersch) en op 5 jun te Essen (K. Eyckerman) en op 12 jun vloog 1 ex. over Wintam (J. Reyniers, J. Focque en H. De Schrijver).

Zomerse **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus* werden opgemerkt op 21 jul te Dudzele 2dejaars ♂ (G. Spanoghe) en op 31 jul te Outgaarden (F. Verdonck en F. T'Jollyn).

Op 9 jul vloog een 3dejaars ♂ **Steppe-kiekendief** *Circus macrourus* (BAHC) naar ZW. over het Groot Schietveld te Brecht (J.

De Ridder en G. Bulteel).

Een 2dejaars ♂ **Grauwe kiekendief** *Circus pygargus* overzomerde te Houthalen-Helchteren/Meeuwen-Gruitrode (K. Sauwens, G. Beckers, C. Vanderydt, J. en P. Gabriëls, B. Geuens e.a.). Elders waren er waarnemingen op 1 jun te Sint-Denijs 1 ♀ (C. Wintein), op 2 jun te Welden 1 ♂ (D. De Groote), op 8 jun te Dormaal 1 ♂ (S. Keteleer), op 25 jun te Lokeren-Molsbroek 1 ♂ (D. De Groote) en op 29 jul te Erps ad. ♀ (A. Smets).

Zomerwaarnemingen van **Visarenden** *Pandion haliaetus* vonden plaats op 3 jun te Knokke-Zwin (G. Orbie) en op 4 jun te Mol (H. Vanbroeckhoven).

Op 16 jun werd een ♀ **Roodpootvalk** *Falco vespertinus* gezien te Kuringen (M. Lodewyckx).

Eind augustus werden reeds **Smellekens** *Falco columbarius* waargenomen op 20 aug te Kalmthout-Grenspark 1 ♀ (G. Vermeersch), op 26 aug te Oostmalle (W. Opdecamp) en op 28 aug te Nieuwpoort-IJzermondung 1 juv. (D. D'Hert).

Waarnemingen van **Slechtvalken** *Falco peregrinus* werden doorgegeven van minstens een tiental plaatsen, maar dit geeft zeker een te zwak beeld. De Vlaamse broedpopulatie doet het immers nog steeds voortreffelijk met in totaal 23 broedparen in 2005, waarvan 15 geslaagd met in totaal 43 uitgevlogen jongen (med. G. Robbrecht).

RALACHTIGEN

Kleinst Waterhoenen *Porzana pusilla* (BAHC) waren aanwezig te Zoutleeuw-Het Vinne van 3 t/m 26 jun 1 zp. (P. en E. Collaerts, P. Smets, M. Vandeput en D. Verbelen) en te Genk-Bokrijk van 8 t/m 20 jun 1 zp. (G. Beckers, C. Vanderydt, K. Sauwens, P. Gabriëls, K. Leysen e.a.).

Op 30 jun werd een **Kwartelkoning** *Crex crex* waargenomen in de Uitkerkse Polders (R. Vantorre).

Slechtvalken *Falco peregrinus*. 29 mei 2005, Tessenderlo (L) (Foto: Marc Van Meeuwen)

STELTLOPERS

De eerder gemelde voorjaarsinflux van **Steltkluten** *Himantopus himantopus* (*Natuur.oriolus* 2006, 1) leidde tot geslaagde broedgevallen op volgende locaties: Zeebrugge-Achterhaven (F. De Scheemaeker, G. Spanoghe e.a.), Uitkerke (Werkgroep Uitkerkse Polder e.a.), Klemserke (B. Beyen) en Kieldrecht (B. Deduytsche, J. Devos, D. Van Den Heuvel en K. Asten).

Grielen *Burhinus oedicanus* (BAHC) werden waargenomen te Zwijndrecht op 25 apr 1 ad. en op 1 jul 1 eerstezomer (G. Spanoghe e.a.).

Dezelfde eenzame **Goudplevier** *Pluvialis apricaria* werd opgetekend op 21 jun te Schelle en op 23 jun te Wintam (K. en B. De Keersmaecker).

Een late **Drieteenstrandloper** *Calidris alba* zat op 13 jun te Zelzate-Callemansputte (D. Verbelen en H. Verstraete).

Begin juni werden nog **Kleine Strandlopers** *Calidris minutus* genoteerd te Stuivekenskerke-Viconiaputten van 3 t/m 7 en op 11/12 jun resp. 3 en 2 ex. (K. Hessel en K. Devos) en te Sint-Agatha-Rode op 4 en 13 jun resp. 4 en 2 ex. (F. Fluyt en A. Smets).

Ongewoon laat was een **Bokje**

Steltkluut *Himantopus himantopus*. juv. 31 juli 2005, Uitkerke (W) (Foto: Kris De Rouck)

Griel *Burhinus oedicanus*. 1 juli 2005, Zwijndrecht (A) (Foto: Geert Spanoghe)

Lymnocyptes minimus te Nieuwkapelle op 2 jun (R. Debruyne)

Grauwe Franjepoten *Phalaropus lobatus* werden waargenomen te Zuienkerke op 1 jun (H. Vandecnocke) en te Zwijndrecht op 30 jun 1 ♀ (G. Spanoghe).

MEEUWEN en STERNS

In juni werden de volgende maxima van **Zwartkopmeeuwen** *Larus melanocephalus* genoteerd: 155 ex. te Brecht-Wuustwezel-Kalmthout op 12 jun (D. Symens), 137 ex. te Lier op 17 jun (M. Jacobs), ca. 100 ex. te Koningshooikt op 6 jun (G. Smets) en 52 ex. te Mortsel op 14 jun (S. Baeten). In de provincies Vlaams-Brabant en Limburg waren er de volgende waarnemingen: op 17 jun te Hamont 2 ex. (H. Lehaen), op 23 jun te Schulen (S. Wuestenberghs), op 26 jun te Zoutleeuw (M. Vandeput), op 13 jul te Zemst 2 ex. (R. De Boom en J.-P. Verduystert) en op 21 aug te Genk (C. Vanderydt).

Op 31 jul pleisterden 78

Geelpootmeeuwen *Larus michahellis* op het strand tussen Nieuwpoort en de Fransegrens (G. Spanoghe en D. Bosman) en in het binnenland werd de soort in juni-juli op de volgende plaatsen genoteerd (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Merkem, Gent, Lochristi, Belzele, Kieldrecht, Duffel, Wintam, Schulen, Diepenbeek (3), Kessenich (5) en Geistingen (4).

In juli werden **Pontische Meeuwen** *Larus cachinnans* (BAHC) gezien te Nieuwpoort-IJzermonding op 31 jul (D. D'Hert), te Gent-Bourgoyen op 13 jul (G. Spanoghe) en te Kessenich op 12 jul 2 ex. (M. Opdenacker en J. Smeets).

In het diepere binnenland werden **Grote Mantelmeeuwen** *Larus marinus* waargeno-

men op 26 jun te Kalmthout-Stappersven 1 ad. (G. Vermeersch), op 27 jul over Wilslele (K. Moreau) en op 30 jul over Brussel (*Passer* 2006, 1).

Op 22 jun vloog er een **Lachstern** *Gelochelidon nilotica* (BAHC) langs Bornem (H. D'Hertefeldt).

In het binnenland werd een **Noordse Stern** *Sterna paradisaea* waargenomen te Doel-Deurganckdok op 26 jul (J. Van Impe).

Dwergsters *Sterna albifrons* werden in het binnenland genoteerd op 4 aug te Lier-Anderstad (D. Colin) en op 20 aug te Harelbeke-De Gavers (J. Dekyvere).

Te Zoutleeuw-Het Vinne was er een geslaagd broedgeval van **Witwangstern** *Chlidonias hybridus* met 3 uitgevlogen jongen (M. Vandeput, F. Verdonck, E. Hoebrechts, P. Smets, E. en P. Collaerts e.a.)

die van 4 t/m 17 aug geregeld werden gezien boven de bezinkingsputten van Tienen (M. Vandeput, K. Moreau, R. Nossent, P. Smets, G. Driessens e.a.). Daarnaast waren er ook waarnemingen op 23 jun te Wintam-Noordelijk Eiland 2 ad. (K. en B. De Keersmaecker en R. de Smet), op 24 aug te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk 2 ex. (J. Bafort) en op 28 en 30 aug te Zonhoven-Wijvenheide 1 ad. (M. Lodewijckx, E. Schorpion, G. Beckers en J. Wellekens).

Op 3 jul was er een ad. **Witvleugelstern** *Chlidonias leucopterus* (BAHC) aanwezig te Stuivekenskerke-Viconiaputten (W. Debruyne, K. Devos en M. Ferdinand).

UILEN

In de provincie Limburg was er een geslaagd broedgeval van **Oehoe** *Bubo bubo* (Natuurhulpcentrum en Belang van Limburg).

Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus*. 3 juli 2005, Stuivekenskerke (W) (Foto: Johan Buckens)

Op 2 jul werd een **Velduil** *Asio flammeus* gezien in de Uitkerkse Polders (R. Coolman).

OVERIGE NIET-ZANGVOGELS

Te Wachtebeke-Puyenbroek waren max. 11 **Bijeneters** *Merops apiaster* aanwezig waarvan zeker 2 (waarschijnlijk 3) broedgevallen met in totaal min. 8 juv. (J. Everaert e.a.), te Oostakker waren 3 vogels (2 ♂♂ + 1 ♀) aanwezig die samen 4 juv. grootbrachten (G. Spanoghe e.a.) en te Lochristi waren 3 koppels (3 broedholen) aanwezig waarbij slechts 1 juv. werd grootgebracht (G. Spanoghe e.a.). Elders waren er waarnemingen te Bredene op 1 jun 5 ex. naar ZW. (J. Vansteenkiste), te De Panne op 28 jun aud. (W. Vercruysse), te Lede op 28 aug aud. (W. D'Haeseleer), te Doel op 5 jul 1 ex. naar Z. (P. Symens), te Kalmthout-Grenspark op 20 jun aud. (G. Vermeersch) en te Oud-Heverlee op 10 jun min. 1 ex. (S. Peten).

Witwangsters *Chlidonias hybridus*. juv. 26 juli 2005, Zoutleeuw-Het Vinne (VL.B) (Foto: Marc Van Meeuwen)

Bijeneter *Merops apiaster*. 9 juli 2005, Wachtebeke (O) (Foto: Kris De Rouck)

ZANGVOGELS

Op 10 jun werd een **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* (BAHC) gefotografeerd in het Grenspark te Kalmthout (C. De Groof).

Te Brecht-Groot Schietveld was er een gemengd broedgeval ♂ **Rouwkwikstaart** *Motacilla alba yarrellii* × ♀ **Witte Kwikstaart** *Motacilla alba alba* (P. en D. Symens). Daarnaast waren er ook waarnemingen te Varsenare op 8 jul 1 ♀ (J. Vansteenkiste), te Gent-Bourgoyen op 14 jul (G. Spanoghe) en op 28 jul te Tienen (M. Vermeersch).

Op 27 jul werd een juv. **Duinpieper** *Anthus campestris* waargenomen te Koersel (J. Burny en W. Vanlook).

In juni-juli werden weer op tal van plaatsen, met name aan de Oostkust, **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* gehoord. Daar het hier meestal vogels betrof die ook in april of mei aanwezig waren, werden deze waarnemingen reeds opgenomen in het voorjaarsseizoenoverzicht in *Natuur.oriolus* 72 (1).

In 2005 werden 17 zpn. van **Graszanger** *Cisticola juncidis* vastgesteld te Zeebrugge/Dudzele (J. Vandepitte, C. Martens en F. De Scheemaeker). Daarnaast waren er waarnemingen te Heist-kleiputten van 12 tot 25 jul 3 ex. (D. Van Torre), te Zandvoorde op 29 jul (J. Buckens), te Zwevegem op 17 jul (D. Derdeyn) en te Gent-Gentse Kanaalzone op 27 jul (G. Spanoghe).

Op 19 jul werd reeds een **Grote Karekiet** *Acrocephalus arundinaceus* geringd te Kalmthout-Grenspark (J. Elst).

Orpheusspotvogels *Hyppolais polyglotta* werden waargenomen van 8 tot 10 jun te Heist-Sashul (D. De Groote, K. Hessel en D. Herman), op 19 jun te De Panne-De Westhoek (Y. Princen), op 25 jun te Izegem 1 zp. (M. Demeulemeester), op 29 jun een ringvangst te Ingooigem (M. Demeulemeester) en op 13 jul te Bree (M. Opendacker).

Zomerwaarnemingen van **Baardmannotjes** *Panurus biarmicus* waren er te Zeebrugge-achterhaven op 23 jul, 13 en 21 aug resp. 3, 2 en 4 ex. (K. Van Ginderdeuren, J. Mertens, K. Hessel, B. Beyen) en op 13 aug aud. te Zeebrugge-Spoorweg Oost (C. Martens en K. Delva).

Op 8 en 27 jun en 5 jul werden resp. 2, 1 en 1 **Buidelmees** *Remiz pendulinus* waargenomen te Kallo (J. Van Impe en B. Deduytsche).

♂ of **Grauwe Klauwieren** *Lanius collurio* waren op 20 jun aanwezig te Zichem (med. Vogellijn) en op 20 jul te Eigenbilzen (T. Verschraegen).

Onverwacht was de waarneming van een **Bonte Kraai** *Corvus cornix* te Kieldrecht-

Roze Spreeuw *Sturnus roseus*. 9 juli 2005, Knokke (W) (Foto: Koen Verbanck)

Zomerinflux van Sijzen tijdens de 1ste decade van juli

Op 7 jun was een ♂ **Sijs** *Carduelis spinus* aanwezig te Drieslinter (D. Verbelen en K. Lambeets). Eind juni verschenen plots op tal van plaatsen Sijzen o.a. te De Panne (2), Verrebroek (2), Wuustwezel (1), Oostmalle (3), Vorselaar (7), Heverlee (2), Huldenberg (1) en Maasmechelen (meerdere). Dat het niet om zeldzame lokale broedgevallen ging, maar om trekkers bleek toen ook groepjes verschenen tijdens de 1ste decade van juli met max. 15 ex. te Westerlo op 7 jul (J. Van Kerckhoven) en 14 ex. te Korbeek-Lo op 9 jul (J. Vanautgaerden). Daarna nam het aantal waarnemingen af. Toch werden tot midden augustus op tal van plaatsen nog ex. gezien en dit o.a. te Koksijde (1), Nieuwpoort (meerdere), Harelbeke (1), Melsen (1), Drogen (2),

Gierle (1), Broechem (2), Galmaarden (5), Oud-Heverlee (max. 2), Genk (1) en Hasselt (max. 3). In totaal ging het van eind juni tot midden augustus in Vlaanderen om ca. 100 ex. Dat deze influx vooral werd opgemerkt op enkele op dat moment bemande Nederlandse trektelposten blijkt uit de volgende aantallen: in totaal over de Nederlandse trektelposten van 20 jun t/m 20 aug 1.186 ex. (waarvan 963 ex. tijdens de 1ste decade van juli) met als uitschieters 140 ex. op 2 jul over "Ijmeerdijk" te Almere en resp. 107 en 468 ex. op 2 en 7 jul over "De Vulkaan" te Den Haag (www.trektellen.nl). Daaruit kunnen we besluiten dat er tijdens de 1ste decade van juli 2005 vele 100-den Sijzen zijn gepasseerd over West-Europa!

Oude Arenbergpolder op 8 aug (G. Spanoghe).

Een ad. ♂ **Roze Spreeuw** *Sturnus roseus* (BAHC) werd op 6 jul ontdekt te Knokkecentrum en verbleef daar tot 11 jul (F. Bogaert, P. Beirens, J. Elst, B. Heirweg, Y. Princen e.a.).

Op 3 aug werd een **Keep** *Fringilla montifringilla* gehoord te Wuustwezel (S. Baeten).

Op 9 jun vloog een **Barnsijs** *Carduelis cabaret* over het Grenspark te Kalmthout (G. Vermeersch). In juli-augustus waren er waarnemingen op 17 en 28 jul te Koksijde resp. 1 en 3 ex. (D. D'Hert), op 28 jul te Oostduinkerke (J. Depotter) en op 17 aug te Willebroek-Broek De Naeyer (A. Willemsen).

Een zingend ♂ **Roodmus** *Carpodacus erythrinus* (BAHC) was op 24 jul kortstondig aanwezig te Koksijde-Doornpanne (D. D'Hert).

ERRATUM

Natuur.oriolus 72(1): blz. 25: **Zilverplevier** *Pluvialis squatarola* te Zandvliet op 5 mei 163 ex. i.p.v. 1 ex. (J. Van Impe).

ZEKERE en MOGELIJKE ONTSNAPTE en/of VERWILDERDE SOORTEN HYBRIDEN

Zie www.natuurpunt.be/oriolus